

Voorbereiding memorandum VGC-jeugdraad

Stem van jongeren

-> Op dit moment zijn de adviezen van de jeugdraad niet bindend. Enkel voor materie die rechtstreeks verbonden is aan het jeugdbeleid is het collegelid bevoegd voor jeugd verplicht advies te vragen aan de VGC-jeugdraad. Ook komt er soms geen antwoord op brieven en adviezen vanuit de jeugdraad.

Onze vraag:

- Bekijk of er bindende adviezen mogelijk en wenselijk zijn voor bepaalde materie
- Verplicht het vragen van advies aan de VGC-jeugdraad voor alle beleidsmaterie die een impact heeft op kinderen en jongeren
- Stel een redelijke termijn op waarbinnen adviezen en brieven vanuit de jeugdraad beantwoord moeten worden door alle collegeraadsleden van de VGC

-> We merken dat het moeilijk is om jongeren te betrekken bij de jeugdraad om uiteenlopende redenen.

Onze vraag:

- Investeer in de oprichting van een jongerenraad die tot doel heeft om kinderen en jongeren op een duurzame manier bij het beleid te betrekken

-> De impact van adviezen van de VGC-jeugdraad is niet altijd duidelijk voor de leden.

Onze vraag

- Koppel regelmatig terug over de impact die de jeugdraad had op collegebesluiten.

Jongeren en politie

-> We zagen de afgelopen jaren onder impuls van verschillende incidenten en de inspanningen van de VGC-jeugdraad verschillende positieve initiatieven om aan de slag te gaan met de relatie tussen jongeren en politie.

Onze vraag

- Blijf dit thema ter harte nemen en investeren in het opzetten en uitbreiden van verschillende initiatieven
- Blijf op federaal niveau vragen om maatregelen tegen etnisch profileren, zoals:
 - o Objectief onderzoek met betrekking tot etnisch profileren
 - o Maatregelen nemen op de effectieve onafhankelijkheid van de Comité P te garanderen
 - o Investeren in de opleiding van agenten, zowel voor ervaren als nieuwe agenten. Laat hen stage lopen bij socio-culturele organisaties in de wijken waar ze zullen werken.
 - o Maak het voor agenten makkelijker om gedrag van collega's bespreekbaar te maken door het oprichten van een meldpunt
 - o Voer een verplichting in om de reden voor een controle of arrestatie kenbaar te maken. De persoon in kwestie moet hier een afschrift van ontvangen tijdens de controle
 - o Zet in op het gebruik van bodycams om alle betrokkenen te beschermen bij een interventie, zowel agenten als burgers.

Onderwijs: discriminatie op school

-> Uit onze gesprekken met jeugdwerkers komen vaak anekdotes naar voren met betrekking op discriminatie op de schoolbanken. Leerlingen met een niet-Belgische achtergrond ervaren regelmatig dat ze gediscrimineerd worden. Dat gebeurt op individuele basis, bijvoorbeeld van leerkracht naar leerling of leerlingen onder elkaar. Ook op structurele basis wordt opgemerkt dat leerlingen met een migratieachtergrond vaker een moeilijke schoolloopbaan kennen dan andere leerlingen.

Onze vraag

- Maak schoolboeken en ander instructiemateriaal diverser
- Zet in op bewustwording in de lerarenopleiding en andere pedagogische studies
- Zet in op het wegwerken van schoolachterstand door het makkelijker te maken voor socio-culturele organisaties om in te zetten op huiswerkbegeleiding
- Voorzie scholen van voldoende middelen om gelijke onderwijskansen aan te bieden aan alle leerlingen, van uitstappen tot kledij.

Leefbaarheid (verkeer, speelweefsel)

-> Een kindvriendelijke stad is een plek waar volop speelplekken zijn voor kinderen, en waar kinderen zich op een veilige manier zelfstandig kunnen verplaatsen van de ene speelplek naar de andere.

Onze vraag

- Blijf inzetten op kwalitatieve groene ruimte waarin naar hartenlust gespeeld kan worden
- Zet in op ontmoetingsplekken voor jongeren in de openbare ruimte
- Zet in op het betrekken van kinderen en jongeren in het ontwerpen van publieke ruimte op een meer systematische en structurele manier

Huisvesting

-> We hebben het hier kort over gehad tijdens een voorgaande jeugdraad. De vaststelling is dat het voor mensen met een migratieachtergrond, mensen zonder vaste tewerkstelling, alleenstaanden, ... moeilijke is om een woonst te vinden. Veel mensen in Brussel wonen op kleine oppervlaktes en hebben nood aan publieke ruimte in de buurt om te ontspannen.

Media en discriminatie

-> Verschillende keren kwam aan bod dat opgemerkt werd dat Brussel al te vaak negatief in beeld komt in de media. Jongeren komen vaak in een negatief daglicht te staan en hebben het gevoel niet begrepen te worden door nieuwsmedia.

Onze vraag

- Versterk nieuwsmedia in het aanwerven van diverse journalisten die voeling hebben met Brussel
- Neem initiatieven om jeugdwerkorganisaties te ondersteunen in het naar buiten brengen van positief nieuws over Brussel en haar (jonge) inwoners
- Werk aan het uitbouwen van een netwerk van jeugdwerkers en journalisten zodat ze elkaar vlot vinden om nieuws te delen en te becommentariëren

Jeugdinfrastructuur (lokalen, verenigingen)

-> Schoolinfrastructuur is vaak zeer geschikt voor het bieden van ruimte aan allerhande organisaties en burgers. In de praktijk merken we dat dit vaak moeilijk loopt en afhangt van het engagement van de eigenaar van de gebouwen. Die hebben vaak al zeer veel werk en kunnen de moeite die dit vraagt er niet altijd bij nemen.

Onze vraag

- Zet verder in op gedeeld ruimtegebruik in schoolgebouwen.
- Zet scholen aan om hier maximaal op in te zetten door personeel en middelen ter beschikking te stellen om dat op te volgen
- Stel het openstellen van infrastructuur als voorwaarde voor het krijgen van middelen om renovatiewerken uit te voeren.
- Stenen spreken geen taal: Werk taalgemeenschap-overschrijdend in het openstellen van schoolinfrastructuur

-> Jeugdlokalen zijn vrijgesteld van onroerende voorheffing in Brussel. We merkten op dat 'jeugdlokalen' zeer eng geïnterpreteerd wordt en dat de procedure niet eenvoudig is. Na het heffen van de taks moet immers een bezwaarschrift worden ingediend, wat als zeer belastend wordt ervaren door de jeugdorganisaties.

Onze vraag

- Pas de ordonnantie aan zodat 'jeugdlokalen' ondubbelzinnig geïnterpreteerd wordt door de bevoegde diensten
- Een vereenvoudigde procedure tot vrijstelling waarbij de gegevens automatisch worden overgemaakt door de administratie van de VGC en de vrijstelling automatisch toegepast wordt.
- Voldoende administratieve ondersteuning voor jeugdverenigingen om deze automatische vrijstelling op te volgen.

Vrijetijdsinfrastructuur in publieke ruimte (gratis plekken)

-> Jongeren gaan op zoek naar plekken waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Ze hebben daarvoor de keuze om af te spreken in een publieke infrastructuur, zoals parken en pleinen. Daar ontstaan conflicten met de andere gebruikers: Er is niet voldoende plek, er wordt elektronisch versterkte muziek afgespeeld, er is een probleem met veiligheid, ...

Bij slecht weer blijven er weinig andere opties dan af te spreken op een private plek. Daar moet dan vaak betaald worden om er te mogen verblijven: Consumpties in een café bijvoorbeeld.

Onze vraag

- Zet in op het creëren van ontmoetingsplekken voor jongeren waar ze de ruimte krijgen om jong te zijn, in het bijzonder waar ze terecht kunnen bij koud en nat weer.
- Zet in op het beheer van die plekken om preventief om te gaan met mogelijke overlast

Armoede

-> In 2018 groeide 4 op de 10 kinderen op in een gezin dat onder de armoederisicodrempel leeft. In 2023 is dat risico nog verder toegenomen omwille van allerhande crisissen. Een coronacrisis, een energiecrisis en de bijhorende inflatie maken de situatie nog meer precair. Ook deze kinderen en jongeren hebben nood aan, en recht op ontspanning en vrije tijd.

Onze vraag

- Ondersteun jeugdwerkorganisaties en andere aanbieders van vrijetijdsinitiatieven in het verlagen van de deelnameprijs van activiteiten en het bereiken van kinderen en jongeren in armoede
- Zorg dat de verhoogde tegemoetkoming sneller toegekend wordt door het niet op de belastingaangifte van het voorgaande jaar te baseren, maar op de actuele financiële situatie van gezinnen. Verlaag de administratieve drempels
- Maak gezonde voeding voor gezinnen goedkoper
- Coördineer vanuit de overheid acties voor voedselbedeling zodat alle gezinnen die dat nodig hebben ervan kunnen genieten.
- Werk aan toegang tot het internet voor iedereen. Beschikken over een internetaansluiting is een basisbehoefte om te kunnen meedraaien in onze samenleving
- Heb bijzondere aandacht voor studenten, die geconfronteerd worden met stijgende kosten voor behuizing en voeding.
- Werk aan het verminderen van menstruatie-armoede bij meisjes

Welzijn (sectoren die samenwerken)

-> Aan de start van het werkjaar organiseerde de VGC-jeugdraad een ontmoeting tussen welzijnsorganisaties en jeugdwerkers. Dat leidde uiteindelijk tot het project 'BruKet', waarbij bijzondere aandacht besteed wordt aan de participatie van jongeren in de jeugdhulp aan vrijetijd.

Mentaal welzijn, hulp voor jongeren als het moeilijk gaat

-> De coronacrisis zorgde voor een enorme toename aan mentale klachten bij jongeren. Een lange periode konden ze moeilijk genieten van sociale contacten en zorgde de moeilijke situatie in het onderwijs, met onder andere afstandslessen voor een toegenomen druk op kinderen en jongeren. Tegelijk stellen we vast dat de wachtlijsten om hulp te krijgen toenemen.

Onze vraag

- Vergroot het aanbod in de jeugdhulp dat inzet op een laagdrempelig eerstelijnsaanbod door organisaties die hierrond werken te ondersteunen in het uitbouwen van de capaciteit van hun werking
- Organiseer training voor jeugdwerkers en anderen die in contact komen met jongeren zodat ze beter in staat zijn om de kinderen en jongeren te helpen en door te verwijzen naar geschikte hulp

-> De uitstroom uit het secundair onderwijs stijgt. In een steeds meer gespecialiseerde arbeidsmarkt komen steeds meer jongeren terecht die om uiteenlopende redenen geen diploma behaalden. Leerlingen met complexe problematieken krijgen niet de hulp die ze nodig hebben. De scholen zijn niet altijd in staat om daarmee om te gaan.

We merken op dat jongeren aangeven veel te leren op school, maar verschillende materie die essentieel is om te kunnen meedraaien in de samenleving ontbreekt. Een 18-jarige die van de schoolbanken komt zou kennis moeten hebben over verschillende aspecten van het 'volwassen zijn in de samenleving' mee moeten gekregen hebben. Denk aan het afsluiten van verzekeringen, het lezen van en loonbrief of een elementair inzicht in belastingen. Jongeren merken op dat ze dit niet leren en stellen zich de zin van onderwijs in vraag. Dat draagt bij tot schooluitval.

Onze vraag

- Pleit voor het invoeren van leerstof die leerlingen in staat stelt om mee te draaien in de samenleving: Solliciteren, belastingen, bankzaken, ...
- Voorzie meer aandacht/tijd op school om te werken rond mentale gezondheid (bv. Mentale welzijn workshops etc.)
- Zorg ervoor dat bij een schorsing de school in kwestie verantwoordelijk is om een nieuwe plek te zoeken voor de leerling. De verantwoordelijkheid over een leertraject van een leerling mag nooit losgelaten worden. Die moet overgedragen worden aan een andere school. De verantwoordelijkheid over een leerlingen van een school stopt niet bij het uitsluiten van een leerling.
- Vergroot het aanbod aan tweedelijns-ondersteuning voor leerlingen, zoals time-out en psychosociale begeleiding zodat leerlingen meteen geholpen worden
- Schakel structureel externe organisaties in de schoolwerking in die een deel van de zorg voor leerlingen kunnen opvangen
- Maak van het zorgtekort een topic dat evenveel aandacht krijgt als het lerarentekort.

Jongeren en media (representatie)

-> Zie media

Mediawijsheid, desinformatie

-> Zie media

Meer centen voor jongeren

-> We willen allemaal meer centen. Zo ook de jongeren. In ieder geval: Meer centen!

Sterk jeugdwerk wordt gevalideerd (index) -> investeer in de sociale sector

De zware inflatie die ons land de afgelopen jaren kende stelt de verschillende jeugdwerkorganisaties die personeel in dienst hebben voor grote financiële uitdagingen. De sector waardeert de inspanningen die de VGC deed in het verhogen van de structurele middelen voor gesubsidieerde organisaties. Deze verhoging van 3% helpt, maar de personeelskosten namen toe met meer dan 10%.

Dat betekent dat geprofessionaliseerde organisaties zwaar onder druk staan om hun begroting rond te krijgen en noodgedwongen moeten snijden in hun werking. Vergeet daarbij niet dat jeugdwerkorganisaties het afgelopen decennium op verschillende momenten reeds zwaar hebben moeten besparen en geconfronteerd worden met steeds toenemende werkingskosten.

Ons sterk jeugdwerk staat onder een zware financiële druk die op de koop toe blijft toenemen. Op termijn zal dit het overleven van organisaties in gevaar brengen. Dit is een acute nood voor een sector die reeds jaren werkt op het randje van wat mogelijk is met de beschikbare middelen.

Onze vraag

- Blijf pleiten voor een indexatie van de werkingsmiddelen van organisaties. Verhoog het budget dat uitgetrokken wordt voor de basiswerking van jeugdorganisaties

Vrijtijdsaanbod voor iedereen (schooljaar)

-> Deelname aan een georganiseerd vrijtijdsaanbod heeft een positieve impact op het welbevinden van jongeren. Het biedt hen de kans om talenten te ontdekken, hun sociaal netwerk uit te bouwen en heeft een positieve impact op hun groeikansen.

Tegelijk merken we op dat veel ouders hulp nodig hebben om gebruik te maken van dit vrijtijdsaanbod: Ze moeten overtuigd worden van het nut ervan, ondersteund worden in de administratieve drempels en betaalbaarheid.

Onze vraag

- Blijf de hervorming van brede scholen nauwgezet opvolgen en focus daarbij op het bereiken van alle kinderen en jongeren
- Breng de participatie aan het vrijtijdsaanbod op individueel niveau in kaart binnen de bredeschoolwerking, zodat gerichte acties kunnen ondernomen worden
- Maak van de gemeenschapscentra echte vrijetijdshubs waar een onthaalfunctie wordt uitgebouwd voor ouders die op zoek zijn naar ondersteuning in het vinden van een vrijtijdsaanbod voor hun kinderen
- Zet in op het organiseren van proefdagen waar kinderen en jongeren kennis kunnen maken met een breed aanbod aan vrijetijdsactiviteiten

Vakantie (opvang, activiteiten, speelplein, FR en NL verschil..)

Voor ouders is het een uitdaging om steeds opnieuw een fijne vakantiebesteding te vinden voor hun kinderen. Wie niet ruim op voorhand een plek vindt is er vaak aan voor de moeite. Het verschil in het ritme van de schoolvakanties tussen Franstalige scholen en Nederlandstalige scholen versterkt het capaciteitsprobleem.

Onze vraag

- Zet in op laagdrempelige, meertalige inschrijfsystemen waarin je ook fysiek kan inschrijven voor het volledige vakantieaanbod van de VGC in bijvoorbeeld gemeenschapscentra
- Breng het volledige vakantieaanbod van het N-netwerk in kaart op wijkniveau, inclusief de capaciteit en prijs van de initiatieven om zo gericht beleid te kunnen maken
- Verhoog de capaciteit van vakantie-initiatieven door in te zetten op meer financiële ondersteuning en inhoudelijke ondersteuning voor initiatiefnemers

Brussel is een meertalige stad, met meertalige gezinnen. We merken dat het verschil in vakantieregeling zorgt voor een moeilijke situatie bij veel gezinnen: Gezinnen met die kinderen schoollopen in beide gemeenschappen, ouders die in het ene ritme werken terwijl de kinderen in het andere ritme schoollopen, neven en nichten, ...

Onze vraag

- Onderzoek ernstig hoeveel gezinnen een impact ondervinden door het verschil in schoolvakanties
- Pleit voor het gelijkschakelen van de schoolvakanties bij de bevoegde overheden

In het nieuwe BOA-decreet wordt voorzien in het oprichten van een lokaal overlegplatform kinderopvang, aangestuurd door de VGC. Zo'n overleg biedt kansen om het vrijetijds- en vakantieaanbod op elkaar af te stemmen.

Onze vraag

- Kies voor een breed overleg, waarin bijzondere aandacht besteed wordt aan een brede selectie van partners uit alle sectoren die werken in de vrije tijd van kinderen en jongeren. Betrek daar ook de bestaande adviesorganen van de VGC bij en heb bijzondere aandacht voor de participatie van jeugdwerkorganisaties

Onderwijs (zie vorige JR)

Veel kinderen hebben moeite met het maken van huiswerk. Hun ouders zijn niet in de mogelijkheid om ondersteuning te bieden en ze hebben minder toegang tot de benodigde rust en ruimte. Dat zorgt voor stigmatisering van steeds dezelfde kinderen die er niet in slagen dat huiswerk te maken en zorgt voor een toenemende ongelijkheid in onderwijskansen.

Het aanbod aan huiswerkbegeleiding is veel te klein. Scholen en de sociale sector krijgen hier geen of onvoldoende ondersteuning is. Er wordt gezocht naar creatieve oplossingen, maar de nood blijft hoog en dit legt een grote druk op scholen en organisaties.

Onze vraag

- Responsabiliseer het onderwijs in het aanbieden van huiswerkbegeleiding. Geef hen de middelen in handen om dat ook te doen
- Zet in op peer-to-peer learning door oudere leerlingen in te schakelen in het begeleiden van de jongeren leerlingen met hun huiswerk.
- Zet in op innovatieve leermethoden die pen en papier overstijgen, zoals deelname aan een vrijetijdsaanbod, het opnemen van een hobby

Zwemwater / recreatieruimte

-> Iedere zomer worden we geconfronteerd met berichten over hoe het fout gelopen is met groepen Brusselse jongeren op recreatiedomeinen. De redenen hiervoor zijn uiteenlopend, maar komen neer op een nijpend tekort aan zwemwater en recreatieruimte voor Brusselaars.

Meer dan 1 miljoen mensen zijn aangewezen op recreatiedomeinen buiten de stad die er niet op voorzien zijn om die mensen te ontvangen en allerlei maatregelen nemen om de drempel voor Brusselaars om naar het domein te komen te verhogen: Het verhogen van prijzen, het sluiten van domeinen, het beperken van de toegang en het van de trein plukken van Brusselaars leiden ertoe dat Jonge Brusselaars het de boodschap krijgen dat ze niet welkom zijn.

- Ga in gesprek met de uitbaters van recreatiedomeinen over de nood en het recht van Brusselaars om te genieten van die domeinen
- Zet in op het creëren van jongerenzones op die domeinen waar ruimte is voor 'jong gedrag' zoals het afspelen van elektronisch versterkte muziek
- Ondersteun de uitbouw van recreatiedomeinen in en rond Brussel waar Brusselaars welkom zijn
- Zet in op de meertaligheid van personeel van deze domeinen zodat ze makkelijker in gesprek kunnen gaan met meertalige jongeren en verzorg Brusselse stewards om deze jongeren aan te spreken